

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ
ΕΙΡΗΝΗ ΡΑΜΦΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

«Το 1958 ο καθηγητής A. W. Phillips του London School of Economics έδειξε ότι υπήρχε μια ισχυρή στατιστική σχέση μεταξύ του ετήσιου πληθωρισμού και της ετήσιας ανεργίας. Η καμπύλη Phillips, όπως ονομάστηκε δείχνει ότι οι υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού συνοδεύονται από χαμηλά ποσοστά ανεργίας και αντιστρόφως. Μετά το 1970 υπήρξαν περίοδοι στη διάρκεια των οποίων και ο πληθωρισμός και η ανεργία ήταν πάνω από 10%. Η καμπύλη Phillips τελικά περιγράφει προσωρινή σχέση μεταξύ των δύο αυτών μεγεθών στο διάστημα κατά το οποίο η οικονομία προσαρμόζεται σε ένα πλήγμα που δέχεται η συνολική ζήτηση. Η ταχύτητα με την οποία η οικονομία κινείται προς τα πίσω επί της καμπύλης εξαρτάται από την ευκαμψία των ονομαστικών μισθών και επομένως και των τιμών.»

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ -ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.1. έως και Α.4, να σημειώσετε την ένδειξη «Σωστό», αν η πρόταση είναι σωστή ή «Λάθος», αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1.** Σε μία οικονομία η αύξηση του ποσοστού της ανεργίας προκαλεί μετατόπιση της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων προς τα αριστερά.
A.2. Λόγω του νόμου της φθίνουσας απόδοσης, το μεταβλητό κόστος στην αρχή αυξάνεται αργά και στη συνέχεια, αυξάνεται εντονότερα.
A.3. Οι ροές που εμφανίζονται στο οικονομικό κύκλωμα έχουν πάντα το ίδιο μέγεθος.
A.4. Ο ρυθμός πληθωρισμού αναφέρεται στην ποσοστιαία μεταβολή του Δείκτη Τιμών, μεταξύ δύο διαδοχικών ετών.

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.5. έως και Α.8, να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.5.** Τα οικονομούντα άτομα στηρίζουν τις αποφάσεις τους:
α) στη βεβαιότητα του αποτελέσματος.
β) στον ανταγωνισμό που αναπτύσσεται μεταξύ των βασικών μονάδων του οικονομικού συστήματος.
γ) στο συμβιβασμό, που επέρχεται μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.
δ) στις προσδοκίες, που διαμορφώνουν για τα αποτελέσματα των πράξεών τους.

- A.6.** Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $P = 200 - QD/2$ είναι:
α) ισοσκελής υπερβολή.
β) γραμμική συνάρτηση.
γ) εκθετική.
δ) κανένα από τα παραπάνω.

- A.7.** Η αλλαγή του έτους βάσης δεν επηρεάζει:
α) την πραγματική μεταβολή του ΑΕΠ.
β) το πραγματικό ΑΕΠ.
γ) την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ.
δ) όλα τα παραπάνω.

- A.8.** Όταν η οικονομία φτάνει στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης, περαιτέρω αύξηση της συνολικής ζήτησης:
α) οδηγεί σε πληθωρισμό κόστους.
β) οδηγεί σε πληθωρισμό ζήτησης.
γ) οδηγεί σε αύξηση της παραγωγής χωρίς αύξηση των τιμών.
δ) δεν επηρεάζει ούτε την παραγωγή της οικονομίας ούτε το επίπεδο τιμών.

B. Το έτος 2004 μία οικονομία διαθέτει 50 εργαζόμενους, τους οποίους απασχολεί πλήρως και αποδοτικά, στην παραγωγή δύο μόνο αγαθών, του X και του Ψ. Οι παραγωγικές δυνατότητες της χώρας διαμορφώνονται από τις σχέσεις που ακολουθούν:

- 10 εργαζόμενοι μπορούν να παράγουν 150 μονάδες X ή 50 μονάδες Ψ.
20 εργαζόμενοι μπορούν να παράγουν 275 μονάδες X ή 100 μονάδες Ψ.
30 εργαζόμενοι μπορούν να παράγουν 375 μονάδες X ή 150 μονάδες Ψ.
40 εργαζόμενοι μπορούν να παράγουν 450 μονάδες X ή 200 μονάδες Ψ.
50 εργαζόμενοι μπορούν να παράγουν 500 μονάδες X ή 250 μονάδες Ψ.
Ζητούνται:

- B.1.** Να κατασκευαστεί ο πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας και να βρεθεί το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού X.
B.2. Αν η οικονομία παράγει το συνδυασμό Λ ($X=275$, $\Psi=150$) και γνωρίζουμε ότι η αξία πώλησης κάθε μονάδας X είναι 10€ και κάθε μονάδας Ψ είναι 20€, να βρεθεί το ΑΕΠ της χώρας σε τρέχουσες τιμές.
B.3. Αν το ετήσιο ονομαστικό εισόδημα των εργαζομένων κατά το 2004 ήταν 12.000€, ενώ κατά το 2005 αυξήθηκε κατά 10% και ο ρυθμός πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών ήταν 12,5%, να βρεθεί αν αυξήθηκε ή μειώθηκε, το πραγματικό ετήσιο εισόδημά τους. Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.1.** Λάθος **A.2.** Σωστό **A.3.** Λάθος **A.4.** Σωστό **A.5.** (δ) **A.6.** (β) **A.7.** (γ) **A.8.** (β)

$$\mathbf{B. 1.} \text{ } KE_{\Psi \rightarrow \epsilon} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{500 - 450}{50 - 0} = 1$$

$$KE_{\Psi \rightarrow \Delta} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{450 - 375}{100 - 50} = 1,5$$

$$KE_{\Psi \rightarrow \Gamma} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{375 - 275}{150 - 100} = 2$$

$$KE_{\Psi \rightarrow B} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{275 - 150}{200 - 150} = 2,5$$

$$KE_{\Psi \rightarrow A} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{150 - 0}{500 - 200} = 0,5$$

κυκλοφορεί...

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

Ο πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων διαμορφώνεται ως εξής:

Συνδυασμοί Παραγωγής	Απασχολούμενοι στο αγαθό X L _x	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Απασχολούμενοι στο αγαθό Ψ L _ψ	ΚΕ(ψ)
A	0	0	500	50	-----
B	10	150	200	40	0,5
Γ	20	275	150	30	2,5
Δ	30	375	100	20	2
E	40	450	50	10	1,5
Z	50	500	0	0	1

B. 2. ΑΕΠ_{σε τρέχουσες τιμές} = Αξία πώλησης X · Ποσότητα X + Αξία πώλησης Ψ · Ποσότητα Ψ ή

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{σε τρέχουσες τιμές}} = 275 \cdot 10 + 150 \cdot 20 = 5.750$$

B. 3. Θεωρούμε το έτος 2004 ως έτος βάσης με ΔΤ=100.

Για το έτος βάσης, ισχύει:

$$\text{Ονομαστικό εισόδημα}_{2004} = \text{Πραγματικό εισόδημα}_{2004} = 12.000\text{€}$$

Το ονομαστικό εισόδημα το 2005, αυξήθηκε κατά 10% δηλαδή:

$$\text{Ονομαστικό εισόδημα}_{2005} = 12.000 + \frac{10}{100} \cdot 12.000 = 13.200\text{€}$$

Επειδή ο ρυθμός πληθωρισμού μεταξύ 2004 και 2005 ήταν 12,5%, ισχύει:

$$P. \text{ Π.}_{2005} = \frac{\Delta. \text{ Τ.}_{2005} - \Delta. \text{ Τ.}_{2004}}{\Delta. \text{ Τ.}_{2004}} \cdot 100 \text{ ή } 12,5 = \frac{\Delta. \text{ Τ.}_{2005} - 100}{100} \cdot 100 \text{ ή}$$

$$\Delta. \text{ Τ.}_{2005} = 100 + \frac{12,5}{100} \cdot 100 = 112,5 \text{ μονάδες.}$$

$$\text{Πραγματικό εισόδημα}_{2005} = \frac{\text{Ονομαστικό εισόδημα}_{2005}}{\Delta. \text{ Τ.}_{2005}} \cdot 100 \text{ ή}$$

$$\text{Πραγματικό εισόδημα}_{2005} = \frac{13.200}{112,5} \cdot 100 = 11.733,3\text{€}$$

$$\text{Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή εισοδήματος} = \frac{11.733,3 - 12.000}{12.000} \cdot 100 = -2,22\%$$

Το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων μειώθηκε κατά 2, 22%, διότι η αύξηση που δόθηκε στο εισόδημά τους (10%) ήταν μικρότερη από το ρυθμό πληθωρισμού (12,5%).

ΡΑΓΚΝΑΡ ΦΡΙΣ
(1895-1973)

Νορβηγός οικονομολόγος με καινοτόμες μελέτες που του έδωσαν την πατρότητα σε όρους-εργαλεία σήμερα των οικονομικών επιστημών. Τέτοιοι όροι είναι η «οικονομετρία», η «μακροοικονομία», οι έννοιες «ροή εισροών, σημείο εισροών», «ώθηση και πολλαπλασιασμός». Γεννήθηκε και έδρασε κυρίως στο Όσλο σε περιβάλλον εμπορίου, αφού ο πατέρας του διέθετε εργαστήριο αργυροχοΐας, το οποίο αργότερα κληρονόμησε και μετέτρεψε σε «εργαστήριο» της «θεωρίας της παραγωγής», την οποία θεμελίωσε. Αν και αυτή η θεωρία, που έφερε τη στατιστική γεωμετρία του Φρίντριχ Γκάους στο πεδίο της οικονομικής ανάλυσης με την εμπειρική μελέτη της σχέσης παραγωγής και ζήτησης των καταναλωτών, έκανε διάσημο τον Φρις από το 1926, εκείνος τη διατύπωσε ολοκληρωμένα σε βιβλίο το 1965. Προηγήθηκε βέβαια πλήθος εκδόσεων του κυρίως με δοκίμια και μεθόδους Οικονομετρίας και ακολούθησε το 1969 το βραβείο Νόμπελ, που μοιράστηκε με τον Γιαν Τίνμπεργεν. Κύρια δραστηριότητά του ήταν η διεύθυνση του Ινστιτούτου Οικονομικών Επιστημών που ίδρυσε στο Όσλο το 1932 με χορηγία του Ιδρύματος Ροκφέλερ. Ο Φρις στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ανέπτυξε αντι-ναζιστική δράση, πιάστηκε, φυλακίστηκε και βασανίστηκε από τους Ναζί επί ένα χρόνο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ